

Hygiejnetrappen, Socialområdet (3. udgave, november 2024)
– niveau baseret på opgavetyper

Generel anbefaling for hele samfundet

Sundhedsstyrelsens 5 hygiejneråd

Administrative opgaver

- Administrative opgaver
- Borgersamtaler
- Ledsagelse

Udlevering af medicin uden direkte kontakt med medicinen

- Udlevering af medicin uden direkte kontakt med medicinen
- Let støtte til inhalationsmedicin (ikke væskebaseret)
- Støtte til brug af PEP-fløjte
- Guidning ift. madlavning
- Servering af mad (IKKE madlavning)
- Måltidsstøtte
- Vask af småskrammer og påsætning af plaster

Håndtering/tilberedning af mad i autoriserede/registrerede køkkener

- Håndtering/tilberedning af mad i autoriserede/registrerede køkkener
- Madlavning til eller sammen med borger

Plejeopgaver og praktisk hjælp som

- Hjælp til personlig pleje (bad, sengebåd, nedre toilette, mundpleje)
- Håndtering af udskillelser (hjælp til toiletbesøg, skiftning af ble, håndtering af bækken, kateterposer, urinkolber)
- Forflytninger
- Sengeredning
- Håndtering af vasketøj
- Håndtering af affald med smitsomt materiale
- Servering af mad, når man også har plejeopgaver

Sundhedsfaglige opgaver som:

- Kateterpleje
- Sårpleje
- Sondeernæring
- Medicindispensering
- Administration af injektioner
- Administration af medicinske cremer og salver
- Administration af øjendråber
- Håndtering af CPAP/BIPAP-udstyr
- Håndtering af inhalationsmedicin til masker (væskebaseret)

Generelt – de 5 smitteforebyggende råd som basis for alle

For uddybning Se tilhørende skema	Håndhygiejne	 ()	 	 ()	 	 ()	 	 + 	
	Beklædning og hår	()	()	 + 	 eller + 				
	Værnemidler	()	()	() 	 				
	Rengøring		 ( )	 	 				

= Håndvask

= Håndsprit

= Håndsmykker/ure, lange, lakerede og kunstige negle er "ok"

= Håndsmykker/ure, lange, lakerede og kunstige negle er "no-go"

= Anbefaling om korte eller ¾-ærmer

= Skal kunne tåle vask ved min. 60°C i en time

= Hår samlet/opsat

= Almindelig rengøring

= Skærpet rengøring

= Desinfektion

= afhænger af opgaven

= "Anbefaling om" eller "ved behov"

Hygiejneniveau ift. opgavetyper					
De 5 hygiejneråd					
Håndhygiejne	Håndvask er førstevalg Håndsprit, hvor vand/sæbe ikke er tilgængeligt - Før/efter fysiske møder - Efter besøg i borgers hjem - Før spisning - Efter toiletbesøg og næsepudsning, host/nys i hånden Hav med fordel opmærksomhed på at vaske/spritte under ringe/ur	Grundig håndvask (evt. håndsprit) – særlig grundighed omkring evt. fingerringe/negle Håndsprit, hvor vand/sæbe ikke er tilgængeligt Skal fingrene direkte i maden ved guidning i madlavning skal evt. armbåndsur og fingerringe tages af – og der må ikke bæres neglelak/kunstige negle (svarer til orange niveau)	Grundig håndvask (+ evt. håndsprit) - Før håndtering af mad og løbende ved skift af arbejdsgange i køkkenet - Ingen armbåndsure/håndsmykker - Ingen neglelak/kunstige negle eller negleudsmykning - Ingen armskinner, gips, bandager mv. Instruks: Håndtering af fødevarer Fødevarestyrelsens retningslinjer	Skærpet håndhygiejne: Håndsprit ELLER håndvask + håndsprit - Før alle rene og efter alle urene opgaver - Ingen armbåndsure/håndsmykker - Ingen neglelak/kunstige negle eller negleudsmykning - Ingen armskinner, gips, bandager mv. Instruks: Håndhygiejne	
Beklædning og hår	Medarbejdere der kommer på besøg i borgers hjem: - Kan med fordel bære korte eller ¾-ærmer - Adgang til værnemidler v. behov	Medarbejdere der kommer på besøg i borgers hjem: - Kan med fordel bære korte eller ¾-ærmer - Adgang til værnemidler v. behov	Medarbejdere skal bære en ren beklædning, der ikke er synligt snavset. - Anbefaling om korte eller ¾-ærmer - Beklædningen skal opbevares hygiejnisk forsvarligt - Beklædning skal være af vaskbart stof eller engangsmateriale - Vaskbar beklædning skal kunne tåle vask ved min. 60°C i en time Hår: - Langt hår skal være samlet/opsat Instruks: Håndtering af fødevarer Fødevarestyrelsens retningslinjer	Optimalt set anvendes arbejdsdedikeret beklædning som - Er med korte eller ¾-ærmer - skiftes dagligt - kan tåle vask ved min. 60°C i en time Næstbedste løsning: - Anvend engangsforklæde eller overtrækskittel over tøjet i relevante situationer Hår: - Langt hår skal være samlet/opsat	
Værnemidler	(ved behov)	Handsker: Ved vask af sår/skift af plaster (pga. risiko for blod/sårsekret) Inden brug af handsker: - Fingerringe tages af - Hænderne vaskes grundigt før handsker tages på - OG efter handsker tages af	Handsker: Ikke et krav Hvis der anvendes handsker, skal de være fødevareregnede og der skal udføres håndhygiejne før og efter brug Forklæde: Hvis man har arbejdsopgaver uden for køkkenet, skal der anvendes rent forklæde i køkkenet (fx engangsforklæde) Instruks: Håndtering af fødevarer Fødevarestyrelsens retningslinjer	Handsker: Bruges som led i generel infektionshygiejne + arbejdsmiljø Forklæde/overtrækskittel (i det daglige) Ved risiko for stænk og sprøjt med ekskreter og sekreter – eller hvor tøjet kan blive vådt Ansigtsbeskyttelse (i det daglige) Ved risiko for stænk og sprøjt med ekskreter og sekreter til ansigtet Ved smitsom sygdom og udbrud: Værnemidler anvendes ved tæt kontakt med borgerne/borgernært udstyr Instruks: Anvendelse af værnemidler Instruks: Forholdsregler ved smitsom sygdom	
Rengøring	Almindelig rengøring på fællesarealer Fokus på kontaktpunkter – særligt i ”virussæsonen”/når der er smitte i omløb	Almindelig rengøring på fællesarealer Fokus på kontaktpunkter – særligt i ”virussæsonen”/når der er smitte i omløb Ved smitteudbrud: kontakt hygiejneansvarlig sygeplejerske for vejledning	Rengøring jf. Fødevarestyrelsens retningslinjer I autoriserede/registrerede køkkener følges Fødevarestyrelsens retningslinjer for rengøring og desinfektion – herunder anvendes kun desinfektionsmidler, der er godkendt af Fødevarestyrelsen	Almindelig daglig rengøring på fællesarealer Ved smitsom sygdom Anvend smitteinddæmmende rengøring. Kræver rengøringsfaglig viden om principper, metoder og midler ift. smitteforebyggende rengøring samt viden om ”supplerende” principper ved smitteudbrud.	